

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 33.

18. Marca 1822.

Wiadomości krajowe.

Z Wiednia d. 8. Marca. —

Z iaką chęcią poddani Austriacy oddali od oyczyzny swoiey z każdéy korzystają sposobności dla okazania uczuć wdzięczności i miłości ku swemu najlepszemu Monarsze, dowodzi tego obchodzona przez Ces. Austr. woysko będące na załodze w Palermo w d. 12. Lutego b. r. uroczystość, do której miało także udział stojących w tanczym porcie 27 okrętów wojennych. W dniu tym znamienitym iako w dniu uroczystości narodzin N. P. wystąpiła załoga z 6000 ludzi złożona, dla przesłania modłów z wycich w Świątyni Wszechmocnemu o długie życie Monarchy, z oycowską troskliwością o nich pamiętającego. Podczas nabożeństwa oddział stojący przed kościołem katedralnym iak i artylerya dawały ognia, a przy koncu nabożeństwa zebrani w kościele odśpiewali z zapatem pieśń ludu: »Boże zachoway Cesarza Franciszka.« Aby uroczystość dnia tego bardziéy uświetnić, Jenerałowie i korpus Officerów z dobrowolnéy składki więcéy iak 6000 ZR. w M.K. wynoszącéy, wyprawili bal, który zupełnie celowi swojemu odpowiedział. Trzy oddziały tanczów, wystawiając trzy narody Monarchii Austriackiéy, a każdy w ubiorach narodowych tancowały w nowo do tego ozdobionéy sali różne narodu swoiego tańce. Poczém zasiadło stół dwieście sześć dziesiąt osób, wesołość i uprzejmość panowała podczas tego święta, a iawne wyrażenia wiernéy przychylności Austriaków do swego Monarchy, przekonały mieszkańców Palermo, iak jest lud szczęśliwym, widząc w każdéy chwili w swoim Władzcy nayukochańszego oycy.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpania.

Podług wiadomości odebranych z Madrytu dnia 11. Lutego, nadzwyczajne Stany, upomniane przez Prezesa swoiego, uchwały ukończyć posiedzenia swoje w d. 14. t. m., ponieważ Junta przygotowała Stanów zwyczaj-

nych zebrać się ma w d. 15. — Na posiedzeniach w d. 7. i 8. ukończono obrady nad ustawą prassy, takową przyjęto, i wzięto zaraz pod rozwałę prawo petycyjne. — Na posiedzeniu w d. 9. wnieśli Deputowani Terreno, Moscoso i Espiga, aby zawarty traktat między Odonoju i Yturbidem ogłosić za nieważny i Mocarstwom obcyim przestać manifest z oświadczeniem, że Hiszpania nie zrzeka się bynajmniéy praw swoich do Ameryki. Poczém Kommissyia mianowana do rozpoznania zaszytych w d. 4. Lutego wypadków zdała w téy mierze sprawę. Podług iey zdania, piérwszy powód do rozruchów uważać należy w tém, iż Stolica iest główném punktem, gdzie się skupiają z prowincyy wszystkie próżniaki i łaydaki, sami nawet cudzoziemcy, którzy nadużywając prawa gościnności służą rozruchom za tajemne narzędzia. Kommissyia oświadczyła, że Władze okazały się, iak się spodziewać należało czynnemi a Rząd zapewnił Deputacyię niustającą, że te wypadki już się więcéy nie ponowią, a zatém niepotrzeba wdania się Stanów; jednakowoż mogą bez szczególnego powodu postanowić coby osądziły za stosowne do zapobieżenia podobnym rozruchom. Kommissyia przekłada zatém: 1) Stany nadzwyczajne powinny nadewszystko przelożyć Królowi Jego Mości księgę ustaw karzących. 2) W stołecznych miastach prowincyy mianowicie w Madrycie powinny być zaprowadzone urzędy policyjne, iak dalece zgodne są z istniejącemi instytucyami. 3) Wniosek Rządu, mianować iednego lub dwóch podrzędnych naczelników politycznych dla Madrytu, należy przyjąć. — Piérwszy i trzeci punkt rozpoznac miano przed rozwiązaniem Stanów nadzwyczajnych, drugi zaś przelożony ma być Stanom zwyczajnym. Kommissyia wnosi przeto, że trzy środki, połączone z utworzeniem silnego Ministeryium, którego Król Jego Mość dłużej odwlekać nie zechce, dostatecznemi będą do zapobieżenia podobnym wypadkom iakie zaszyły w d. 4. — Uchwalono rozpoznac powyższe zdanie sprawy na posiedzeniu w d. 11. t. m.

Subskrypcje otwarte na wsparcie Sir Roberta Wilsona, sądzi być Kuryer, przeciwni stawie Officera. W całym rodzaju była pomoc, której doznawał S. R. Wilson ze wspaniałości Monarchy. Mało może wiedziało, że dzieci S. R. Wilsona wychowywane były prywatnym kosztem Króla; lecz każdy wie jak to zawdzięczył i jakie imie zyskało to jego postępowanie; on sam nazwie je niepodległością.

Do wiary podobna, iż terazniejsza cena pszenicy i mąki nie zmieni się, aż do następującej jesieni. Dawna pszenica licszego gatunku pewnego jeszcze potrzebować będzie czasu, za nim utraci swą stęchłą własność i znajdzie kupców.

Francya.

Z Paryża d. 24. Lutego. — Wczoraj miała być wprowadzona sprawa względem testamentu Napoleona przed trybunał pierwszej instancji w Paryżu; mnóstwo słuchaczy zebrało się w sali Sądowej, ale ciekawość ich została zawiedziona, ponieważ Prezes na wniosek Prokuratora Królewskiego i w skutek Art. 87. procedury Sądowej, oświadczył, że postępowanie w tej sprawie z powodu, iż publiczne rozpoznanie mogłoby ważne pociągnąć szkody, przedsięwziętém będzie w sali zamkniętej, do czego przeznaczył Poniedziałek d. 25. Lutego.

Z tamąd d. 25. Lutego. — Dzisiejszy Monitor donosi, iż w skutek ustawy z d. 1. Września 1809 zapadłej względem pensy wyższych urzędników kraju; PP. Lainé i Hrabia Siméon, w charakterze byłych Ministrów Spraw Wewnętrznych, otrzymali na mocy rozporządzenia Królewskiego z d. 13. Grudnia 1821. roczną i dożywotnią pensję po 20,000 frank.; tudzież PP. Baron Pasquier i Baron Portal, pierwszy jako były Minister Spraw Wewnętrznych, drugi, jako były Minister Marynarki rozporządzeniem Król. z d. 19. Grudnia 1821 otrzymali roczną i dożywotnią pensję po 12,000 franków; wszyscy pobierać mają takowe od d. 22. Grudnia 1821.

Na posiedzeniu Izby Parów z d. 18. Lutego przetożył Minister Sprawiedliwości przyjęty już przez Izbę Deputowanych projekt do ustawy względem Policji nad pismami periodycznymi, względem którego uchwalono, aby był odesłany do biór, wydrukowany i rozdany. Na posiedzeniu d. 20. t. m. zdano sprawę z projektu do ustawy względem ukarania przewinien prassy, którego dotąd nie udzielił ani Monitor, ani żadne inne pismo Paryżkie.

— W Izbie Depntowanych rozpoczęły się w d. 25. rozprawy względem ostatniego urządzenia dawniejszych rachunków i takowemi trudniono się dalej w d. 24.

Izba oskarżająca Sądu Królewskiego kazała wyrokiem swoim stawić przed Sąd karzący P. Beranger i tegoż drukarza, ponieważ dawniejszą sprawę Berangera z dołączeniem wszystkich gorszących piosnek wytłoczyć kazali.

Knimissya Cenzuralna kazała wystawiać na teatrze »Gymnase« sztuki: »Zdolni« do wybornu, »Burmistrza« i »Śpiewy«, a zaś na teatrze »Variété« sztuki Woltera: »Szewc.« Również zakazano także w teatrze Francuzkim przedstawienia komedyi w pięciu aktach wierszem pod tytułem: »Spisek rodzinny.«

W Tours rozpoczęła się sprawa przed Sądem wojennym pod przewodnictwem Pułkownika 44. pułku liniowego Tschudi, przeciwko spiskowym Saumurskim. Oskarżonych jest iedynastu, z których tylko ieden Porucznik, Delon, z trzeciego pułku artylerji konnej nie obecny. Obroncy wnoszą mając za sobą przesąd, że sprawa ta należy do Izby Parów, lecz wnioski ich odrzucono. Świadków jest czterdziestu ośmiu.

Królestwo Polskie.

Xiążę Namiestnik Królewski uchwałą z d. 22. Stycznia r. b. na posiedzeniu administracyjnym wydał przepisy dla zapewnienia wpływu różnych należności Duchowieństwu, instytutom edukacyjnym dobroczynnym i miłosierdzia, oraz dla zapobieżenia pokrzywdzeń na iakieby ich wierzyciele lud dłużnicy mogli być narażeni.

Słychać, iż pewna ilość medalów złotych, srebrnych i bronzowych ma być przeznaczono corocznie dla tych gospodarzów, którzy w miastach Woiewódzkich, obwodowych i powiatowych zasadzać będą drzewa służące do wygody i ozdoby, upięknifyby się przez to miasteczka, a za ich przykładem przeniósłby się ten zwyczaj i do wsi. Rzecz osobliwsza, że są wsie bliższe Stolicy nie mające ani iednego rosnącego drzewka.

Niedawno sądzona była w Sądzie Appellacyjnym Król. Polsk. zastępującym Sąd Kassacyjny w sprawach kryminalnych, interessująca sprawa o zbrodnią dwużeństwa, w której obwiniony na lat trzy ciężkiego więzienia skazany, bronił się temi okolicznościami, że w powtorne szluby wszedł dla rozwiązłego życia pierwszej żony, tudzież z litości nad pozostałemi po mężu drugiej żony czworgo sierotami, których chciał być opiekunem. Rekurs w tej

sprawie odrzucony został, ponieważ żadna obraza Prawa w zarekursowanym wyroku nie była znaleziona.

Obraz polityczny różnych Państw Europejskich,

w Listopadzie 1821.

(Dokończenie.)

Francya. — Król w ciągu tegoż miesiąca zaczął sześćdziesiąty siódmy rok życia swojego. — W d. 5. Grudnia zagał Król Izby mową z Tronu, w której wystawił zaspokajający obraz wewnętrznego i zewnętrznego stanu Królestwa. — Minister Skarbu przedłożył Izbie Deputowanych projekt do ustawy dla ostatecznego ułożenia budżetu z roku 1820. — Izby uchwałyły zwyczajny adres do Króla; Izba Deputowanych wyraziła w swoim adresie oświadczenia, które spowodowały Króla do przyjęcia onegoż od mniejszey jak zwyczajnie Deputacyi i dał im poznać uczucie swoje względem niektórych wyrazów w tymże adresie umieszczonych. Wypadek ten miał wielki wpływ na sprawy publiczne Francyi, albowiem połączył z sobą dwa dotąd oddzielone stronnictwa, i stał się powodem do ogólny zmiany Ministerialney, o czém mówić będziemy w obrazie następującego miesiąca. — Xiążę Angouleme wyjechał na przyjęcie Króla Angielskiego do północnego Departamentu. — Jenerał Porucznik, Hrabia Rapp, znany z obrony twierdzy Gdańska w wojnie ośwobodzenia, umarł w Alzacyi.

Hiszpania. — Zamieszania polityczne do takiego w tym kraju doszły stopnia, iż tylko z bojaźnią spoglądać można na wewnątrz, gdzie nieszczęsna wojna stronnictw temu pożałowania godnemu krajowi zagraża. Odpowiedź Króla daną Ministrom, chcącym uwolnienia, czytamy w Dostrzegaczu Austriackim. Tak ona silnie wystawia położenie kraju, iż nie potrzeba dalszego w téj mierze rozbióru. Wyrazy Króla brzmią: »Nie pozwolę nigdy na utratę mężów, którzy w ostatnich czasach dali Mi tyle rozmaitych dowodów przychylności ku rodzinie Moiej a dla kraju tyloicznie się zasłużyli. Możecie Mię opuścić, lecz nigdy nie przyjmę waszey prośby o uwolnienie z własnego powodu. Znam zamiary stronnictw, które przyprawiły Francyją o tyle klęsk a naszemu nieszczęsnemu krajowi większemi jeszcze zagrażają. Moi zbuntowani poddani godzą na życie Moje, a po nieszczęsnym Ludwiku XVI.

wybrany jestem na drugą ofiarę rewolucjonistów Europejskich. Lecz przynajmniej nie umrę tym sposobem jak ów, którego słusznie nazwano Królewskim męczennikiem. Oczekiwac będę śmierci z bronią w ręku i na czele Moich gwardy.» — Opór Jenerała Miny w Galicyi niechętnego słuchać rozkazów i odrzucającego dowolnie ustawy Stanów; związek miasta Kadyxu z Andaluzyją, Murcyą i Walencyją; nieprzyjęcie postanego tamże Jenerałego Kapitana d'Andilla; zaburzenie Aragonii; zabiegi Jenerała Riega; gorszące wypadki w Pamplonie; nakoniec adresy i złozenie Ministrów, tak mocno zajmują umysły; iż wiadomości publiczne o stracie Państwa Lukasów i Montezumy nie z wielkim przyjęto zadziwieniem. — Xiążę Kadyxeński, Syn Infanta Franciszka de Paula, umarł waiąc miesiący 15. — W Barcellonie ustata żółta gorączka za nadejściem chłodniejszy pory roku.

Dania. Rząd zaciągnął w Londynie pod korzystnymi warunkami pożyczkę trzech millionów funt. szterl., które zapłaci w ciągu lat czterdziestu.

Włochy. — Król Oboiej Sycylii mianował Jenerała naczelnie dowodzącego wojskiem Austriackim w Neapolu, Barona Frymonta, Xięciem Antrodoco, kazał mu wyliczyć sumnę 220,000 dukatów, i rozdał wiele orderów pomiędzy zastużonych Jenerałów i Oficerów sztabowych wojska Austriackiego w Neapolu. — Królowi Sardyńskiemu złożono hołd w Turynie. — W Cerigo, iedney z wysp Jonskich, z powodu czynnego udziału mieszkańców do sprawy Greków, zaprowadzono na rozkaz Rządu Angielskiego prawo Marsowe.

Państwa Za-Europejskie. — San Martin zdobył Limę, Kartagena poddała się powstańcom; Yturbide za porozumieniem się z nowym Wice-Królem O'Donoiu odprawił wiad do Meksyku, a Wice-Królestwa Nowej Granady i Wenezueli utworzyły przez związek między sobą zawarty, Państwo zjednoczone pod imieniem »Rzeczpospolitey Kolumbijskiej.« Kilka tych wierszów zawiera stratę wszystkich prawie posiadłości Amerykańskich. Co jeszcze pozostaie zdobyte, tak słabo jest osadzonem i wewnątrz położone kraju, jak n. p. Potosi, iż nie może mieć żadney pomocy od matki Ojczyzny, a ztąd musi stać się łatwą dla zwycięzcy zdobyczą. — W Brazylii podobnie głos publiczny iest za oderwaniem się od matki ojczyzny; Następce Tronu Portugalskiego chcą ogłosić Królem Brazylii.